

FIȘA DISCIPLINEI

Denumirea universității: Universitatea AȘM Facultatea: Științe Socioumanistice			Denumirea cursului: Filosofia istoriei Codul cursului în planul de studii: S.04.A.029				
Nivelul calificării ISCED: 6 Domeniul de formare profesională: 221 Filosofie Specialitatea: 221.1 Filosofie			Departamentul: Științe Umaniste Titular/Responsabil de curs: Idjilov Roman, lector				
Total ore			Număr de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
90	30	60	15	15	-	E	3
<p>Descriere succintă a corelării cursului cu programul de studii</p> <p>În cadrul cursului de Filosofia istoriei vor fi puse în discuție problematici fundamentale ale acestui domeniu al filozofiei, dezbaterile se axează asupra naturii și sensului istoriei, dar și asupra temeiurilor epistemologice ale științelor istorice. Ca domeniu de cercetare adiacent filozofiei, filozofia istoriei, subsemnând abordării critice a lui Kant în lucrarea sa “Ideea unei istorii universale din punct de vedere cosmopolit”, cursul va stăruie să pună în evidență evoluția fluctuațiilor modului de gândire asupra omului și a istoriei, va pune accentul pe deprinderea studenților cu învățământul interdisciplinar, valorificarea cunoștințelor acumulate în anii de studii anterioare. De asemenea, se atrage atenția asupra contribuției filozofiei la cercetarea istoriei, după cum afirmă Nicolae Bagdasar, „mai ales de faptul că marii noștri istorici contemporani A. D. Xenopol, N. Iorga și V. Pârvan, ei înșiși, au socotit necesar să depășească granițele specialității lor, punându-și întrebări care priveau structura logică a științelor istorice sau natura intimă a istoriei ca realitate obiectivă,...”.</p>							
<p>Competențe dezvoltate în cadrul cursului:</p> <p>Competențe generale dezvoltate în cadrul cursului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cunoașterea de către studenți a premiselor epistemologice în cercetările de filosofie a istoriei; - Dezvoltarea capacității/abilității de aplicare a cunoștințelor însușite în practica cercetării filosofice; - Menținerea unei gândiri critice, deschise în aprecierea diferitor tendințe în constituirea filozofiei istoriei; - Capacitatea elaborării unor generalizări asupra procesului istoric. <p>Competențe specifice disciplinei:</p> <p>La nivel de cunoaștere:</p> <ul style="list-style-type: none"> - să identifice specificul filozofiei istoriei; - să definească conceptele fundamentale; - să analizeze concepțiile diverșilor autori asupra filozofiei istoriei; - să cunoască principalele modele de interpretare a istoriei; - să relateze despre sensul istoriei; - să cunoască diferitele accepțiuni ale conceptelor fundamentale din domeniul metodologiei istoriei; - să relateze despre specificul filozofiei analitice a istoriei. <p>La nivel de aplicare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - să aplice conceptele de bază în analiza realității istorice; - să stabilească legătura cauzală dintre fenomenele istorice; - să utilizeze cunoștințele obținute în explicarea contextului politic; - să demonstreze modul în care sunt sau pot fi utilizate concepțiile din cadrul filozofiei istoriei; - să identifice conceptele fundamentale ale unui text de filozofia istoriei; 							

- să identifice schema argumentativă a textului;
- să evalueze semnificațiile istorico-filosofice ale textului.

La nivel de integrare:

- să proiecteze strategii de cercetare a istoriei;
- să elaboreze metodologii de analiză în cadrul filosofiei istoriei;
- să aprecieze rolul pragmatic al filosofiei istoriei;
- să realizeze studii critice asupra concepțiilor din cadrul filosofiei istoriei;
- să creeze modele de dezvoltare a realității sociale din perspectiva filosofiei istoriei;
- să aprecieze starea actuală a filosofiei istoriei și perspectivele de viitor ale acesteia;
- să propună mecanisme de depășire a crizelor istorice.

Finalități de studii realizate la finele cursului:

Din reflecția filosofică asupra aspectelor de referință studenții vor putea desprinde problema sensului vieții, a ordinii și dezordinii în univers, a libertății umane, a existenței sociale în continuitatea și discontinuitatea evenimentelor; vor destinge specificul explorării filosofice asupra istoriei în raport cu alte domenii ale cunoașterii filosofice și cu științele istoriei; vor obține anumite dexterități în reproducerea modelelor (paradigmelor) contemporane din perspectiva istorică despre esența umană, în estimarea particularităților lumii umane și ale cunoașterii ei, în estimarea sistemului valoric al omului contemporan, angoaselor și frustrărilor existențiale ale acestuia.

Condiții pre-rechizit: Studii BAC

Teme de bază: 1. Evoluția filosofiei istoriei. Istoria ca fenomenologie a spiritului: Hegel. 2. Auguste Comte și interpretarea pozitivistă a istoriei. 3. Sfârșitul istoriei de la Comte la Fukuyama și S. Huntington. 4. O. Spengler și declinul civilizației. 5. Interpretarea istoriei universale la Arnold Toynbee: aspecte metodologice. 6. Antropologia și hermeneutică în filosofia istoriei (Dilthey, R.G.Collingwood). 7. Sensul istoriei.

Strategii de predare-învățare:

Învățare centrată pe student: prelegeri interactive, prezentări inovative, proiecte; consultații.

Strategii de evaluare:

Evaluare realizată prin diverse metode: oral și în scris, prezentări, rapoarte, participarea la discuții, portofolii etc. Nota finală se constituie din următoarele componente: 40% din notă constituie rezultatul evaluării finale, 40 % din notă constituie evaluările curente petrecute pe parcursul semestrului, prin verificări succesive (cel puțin 2 evaluări); 20% din notă constituie rezultatul evaluării calității lucrului individual al studentului pe parcursul semestrului, inclusiv portofoliul, participare la discuții, prezentări, activitatea la seminare etc.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Bagdasar Nicolae – Filosofia contemporană a istoriei, I.E. Toroiu, 1940
2. Ivanciu C., Filosofia istoriei, Ed. Fundației Romania de Măine, 2007
3. Oprescu Dan- Filosofia istoriei ca istorie a filosofiei, Ed. All, 1999
4. Saharneau Eudochia- Sensul și orientările procesului istoric contemporan, Ed Șt. Lupașcu, 2002
5. Tohăneanu Cecilia – Epistemologia istoriei, Ed. Științifică, 1998

Opțională:

1. Aron Raymond – Introducere în filosofia istoriei, Humanitas, 1997
2. Benjamin Walter – Iluminari, Ed. Univers, 2002
3. Djuvara N., Civilizații și tipare istorice, Ed. Humanitas, 2006
4. Florian M., Introducere în filosofia istoriei, București, Editura Garamond
5. Foucault Michel – Cuvintele și lucrurile, Ed. Univers, 1996

6. Fukuyama Francis – Sfirșitul istoriei și ultimul om, Paideia, 1995
7. Hegel Georg Wilhelm Friedrich – Fenomenologia Spiritului, Editura Academiei, 1965
8. Hegel Georg Wilhelm Friedrich – Prelegeri de filosofia Istoriei, Editura Academiei, 1968
9. Nicoară Simona, Nicoară Toader – Mentalități colective și imaginar social, Presa Universitară Clujeană, 1996
10. Popper Karl – Mizeria istoricismului, Ed. ALL, 1996
11. Schaff A., Istorie și adevăr, , Ed. Politică, 1982
12. Topolski J., Metodologia istoriei, Ed. Științifică și Enciclopedică, 1987
13. Toynbee A. J., Studiu asupra istoriei, , Ed. Humanitas, 1997, vol. I-II
14. Xenopol A. D., Principiile fundamentale ale istoriei, Editura Albatros, 2003
15. Zamfir C., Filozofia istoriei, Ed. Științifică și Enciclopedică, 1981

Data

Semnătura